

Elina Jona
Diakonia-ammattikorkeakoulu
Hoitotyön koulutusohjelma
Sairaanhoitaja(AMK), diakoninen hoitotyö
Opinnäytetyö, 2019

KUVAILEVA KIRJALLISUUSKATSAUS VIADIAN LÄHIÖTALOTOIMINNASTA

TIIVISTELMÄ

Elina Joonas
Kuvaileva kirjallisuuskatsaus ViaDian lähiötalotoiminnasta
Sivut 24
Syksy, 2019
Diakonia-ammattikorkeakoulu
Hoitotyön koulutusohjelma
Sairaanhoitaja (AMK), diakoninen hoitotyö

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli tutkia Vapaakirkon yhteydessä toimivan diakoniajärjestön ViaDian toimintaa. Tutkimus rajattiin koskemaan lähiötalotoimintaa, joka on yksi ViaDia-järjestön toimiala. Menetelmänä oli kuvaileva kirjallisuuskatsaus ja työelämän yhteistyötahona oli ViaDia ry:n toiminnanjohtaja Vilkan.

Aineiston haut kohdistettiin Theseus-, Arto-, Melinda- ja Google Scholar-tietokantoihin. Lopulliseen kirjallisuuskatsauksen analyysiin valikoitui kuusi lähiötalotoimintaa koskevaa opinnäytetyötä. Tutkimuksen kohteena olleiden opinnäytetöiden perusteella voidaan nähdä lähiötalon olevan tärkeä paikka monille lähialueen asukkaille. Ihmiset kaipaavat kohtaamisia, vertaistukea ja yhteisöllisyyttä. Myös vaate- ja ruoka-apu koettiin hyvin tärkeäksi. Kirjallisuuskatsauksen perusteella lähiötalotoiminta on diakoniatoimintaa, jossa autetaan kaikkia, taustoista riippumatta.

Asiasanat: diakonia, lähiötalo, Vapaakirkko

ABSTRACT

Elina Joonas

A study on ViaDia suburban house activity. A descriptive literature review

Pages 24

Autumn, 2019

Diaconia University of Applied Sciences

Bachelor's Degree Programme in Health Care

Bachelor's Degree Programme in Health Care

Option in Diaconal Nursing

Nurse

The purpose of this thesis was to study the work of ViaDia organisation. The organisation works together with Free Church in Finland. The study was conducted by focusing on the suburban house activities which are one of the areas where ViaDia operates.

The method for this study was chosen to be literature review. The contact person in ViaDia organization was the executive director Viikman. Research material was found and used from such databases as Theseus-, Arto-, Melinda- and Google Scholar. Six theses were chosen for closer inspection and study.

The main result of the study shows that suburban house activities are quite important for the neighbourhood. People need to interact with one another, for peer support and the sense of community. All kind of aid was also considered important. Based on this literature review, suburban house activity is diaconal work where people from all backgrounds are helped unbiasedly.

Keywords: Diaconal, suburban house, Free Church

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	4
2 SUOMEN VAPAAKIRKKO	5
2.1 Vapaakirkon synty.....	5
2.2 Vapaakirkon toiminnan vakiintuminen Suomessa.....	6
2.3 Suomen Vapaakirkko tänään	7
3 DIAKONIATYÖ.....	9
3.1 Diakoniatyön Raamatullisia perusteita	9
3.2 ViaDia – Diakoniatyö Suomen Vapaakirkossa	10
3.3 ViaDian toimialat	11
4 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN	13
4.1 Opinnäytetyön tarkoitus ja tavoitteet	13
4.2 Tutkimuskysymykset	13
4.3 Kuvaileva kirjallisuuskatsaus.....	14
4.4 Aineiston analyysi ja tulokset	17
4.5 Eettinen pohdinta	22
5 POHDINTA.....	23
LÄHTEET	24
LIITE 1. TAULUKKO 4. Yhteenveto tuloksista	26

1 JOHDANTO

Vuonna 2007 perustettiin ViaDia ry, jonka yhteyteen Vapaakirkon organisoitu diakoniatyö monissa seurakunnissa suurelta osin tänä päivänä linkittyy. Vapaakirkko ja vapaakirkolliset seurakuntalaiset ovat toki aina tehneet diakoniatyötä, sillä se kuuluu luonnollisena osana kristilliseen elämään. ViaDian perustaminen mahdollisti diakoniatyön kasvun ja diakoniatyöstä on tullut näkyvämpää kuin se aiemmin oli.

ViaDia ry:n kehitys vuodesta 2007 alkaen olisi ollut mielenkiintoinen tutkimuksen aihe, mutta tämän opinnäytetyön aihepiiriin ei voinut sisällyttää näin suuren organisaation kehityksen analyysia. Kirjassaan ”Tutki ja kirjoita” Hirsjärvi, Remes ja Sajavaara neuvovat, että useasti paras tapa rajata liian isoa aihetta on tutkia ja tutustua siihen, miten aihetta on aiemmin käsitelty. (Hirsjärvi ym. 2015, 85.)

ViaDian historiaa ja toimintaa on toistaiseksi tutkittu vähän. Lähiötalotoiminnasta löytyi ammattikorkeakouluissa tehtyjä opinnäytetöitä. Ohjaavien opettajien kanssa neuvottelu ja oma pohdinta johtivat siihen lopputulokseen, että rajasin toiminnan tarkastelua lähiötalotyöhön. Tutkin ViaDia ry:n lähiötalotoimintaa ja halusin selvittää kirjallisuuskatsauksen pohjalta sen vaikuttavuutta lasten ja perheiden arkeen. Tehtyjen tutkimusten mukaan lähiötalotoiminta tuo monessa tapauksessa lohtua, toivoa ja parempaa elämää monen ihmisen arkeen.

Toivon voivani opinnäytetyön kautta esitellä niitä mahdollisuuksia, joita lähiötalotoiminnalla on annettavana ja joita Joensuussa jo on hyödynnetty lähiasukkaiden viihtyvyyden ja yhteisöllisyyden parantamiseksi. Tavoitteeni on, että työni hyödyttäisi jollain tavalla myös Vapaakirkon työtä. Toivon, että se antaisi virikettä jollekin uudelle, syvemmälle yhteistyölle, jota Vapaakirkko voisi tehdä lähiötalojen kautta, jotta kristillinen sanoma olisi lähiötalojen kautta aiempaa selvemmin esillä.

2 SUOMEN VAPAAKIRKKO

2.1 Vapaakirkon synty

1870-luvun loppupuolella alkoi Suomessa liikehdintä, jota voidaan kutsua Vapaakirkolliseksi herätykseksi. Syntyi pieniä uskovien ihmisten ryhmiä eri puolille Suomea. Toiminta alkoi laajemmin kuitenkin pääosin Uudellamaalla ja Pohjanmaalla, jossa monet halusivat antautua palvelemaan Jeesusta. (Hämelin & Rautamäki 2001, 13.)

Keskeinen henkilö Vapaakirkon syntyhistoriassa oli lordi Radstock, joka koki hengellisen heräämisen Krimin sodan aikaan ollessaan sairaalassa. Hänestä tuli innokas hyväntekijä ja evankelista. Vuoden 1867 jälkeen hän aloitti kokaikaisen julistustyön. Hän piti kokouksia myös Pietarissa ja jopa Aleksanteri II:n hovissa syntyi herätystä. Vuonna 1879 lordi Radstock piti kokoussarjan Helsingissä. Siellä alkoi herätysliikehdintä, joka kesti noin kymmenen vuotta. Tämän kokoussarjan seurauksena hengellinen toiminta vahvistui ja tammikuussa 1880 Helsinkiin perustettiin ”Kurjien kappeli” Constantin Bojen toimesta. Suomen ensimmäisen diakonissalaitoksen perustaja Aurora Karamzin osallistui seurueineen näihin kokouksiin. Aurora Karamzin keskusteli useasti opillisista kysymyksistä lordi Radstockin kanssa. (Hämelin & Rautamäki 2001, 14 –17.)

Karamzinien kodista tuli yksi hengellisen toiminnan keskuksista Helsingissä ja siellä vierailivat lähes kaikki uuden herätysliikkeen vaikuttajat. Vapaan lähetyksen työ menestyi Helsingissä hyvin. Pian jouduttiin etsimään isompia kokoustiloja ja sellaiseksi valikoitui vanha kapakka, johon mahtui 450 henkilöä. Helsingin allianssitalo valmistui 1886 ja toiminta keskittyi sinne. Vapaakirkollinen herätys veti alkuaikoina puoleensa erityisesti aatelis- ja kulttuurikoteja. Vuonna 1889 Suomessa tuli voimaan ”eriuskoislaki”, jonka myötä Vapaa Lähetys jäi Suomen evankelisluterilaisen kirkon sisäiseksi herätysliikkeeksi. Sekä ehtoollis- että kastenäkemyksensä vuoksi se kuitenkin torjuttiin kirkon sisällä. Vuonna 1923 astui voimaan uskonnonvapauslaki, jonka myötä Suomen Vapaakirkko rekisteröitiin uskonnollisena yhdyskuntana Suomessa. (Hämelin & Rautamäki 2001, 17–19.)

2.2 Vapaakirkon toiminnan vakiintuminen Suomessa

Vuonna 1900 vapaakirkollisen liikkeen johtoon nousi Hjalmar Braxen. Hän toimi Tampereella, suurimman vapaakirkollisen seurakunnan saarnaajana kuolemaansa (vuonna 1909) asti. Vuonna 1904 jäseniä oli 145. Vuosina 1907–1911 erityisesti Etelä-Pohjanmaalla ilmeni voimakasta herätystä. Vapaakirkollisessa liikkeessä vuosia 1911–1921 on sanottu uudeksi herätyksen kaudeksi. 1930-luvulla kirkon kokonaisjäsenmäärä oli yli 5000 ja 1950-luvulla 7700. (Kuosmanen 1979, 312–316.)

1950- ja 1960- luvut olivat hiljaisempia kausia ja toiminta jatkui kuten ennenkin. 1970-luvulla Vapaakirkossa alkoi nousukausi, herätystä oli erityisesti nuorten parissa. Vuonna 1976 kokonaisjäsenmäärä oli jo noin 11 000. Vapaakirkko on uudistunut vuosikymmenien saatossa jatkuvasti. Vuonna 1974 Vapaakirkollinen kastekäsitys uudistui niin, että uskovalle henkilölle annettu upotuskaste ”Kristuksen asetuksen mukaisesti, Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen” tuli ainoaksi Suomen Vapaakirkon hyväksymäksi kasteeksi (Kuosmanen 1979, 317–318.) Naispappeuskysymys oli pinnalla Jorma Kuusisen ollessa kirkkokunnanjohtaja 1990-luvulla. Naiset ovat tehneet arvokasta ja arvostettua työtä Vapaakirkossa alusta alkaen. Pastorin valtakirjaa naiset eivät kuitenkaan ole anoneet ennen 1990-lukua. Tuolloin alkoi huolellinen ja perusteellinen keskustelu asian tiimoilta. Vapaakirkolle tilanne oli uusi. Vapaakirkon syyskokouksessa 1999 asia oli käsiteltävänä, mutta yhteistä ratkaisua ei löytynyt. (Kuusinen 2000, 154–159.)

Naispastorien hyväksyminen tapahtui Suomen Vapaakirkossa marraskuussa 2002. Ensimmäiset naiset saivat pastorin valtakirjan helmikuussa 2003. (Rantala, 2016.)

2.3 Suomen Vapaakirkko tänään

Suomen Vapaakirkko on nykyään karismaattinen herätyskristillinen liike, jossa korostetaan henkilökohtaista uskoa Jeesukseen ja Raamatun arvovaltaa. Käytän jatkossa tästä kirkosta nimitystä Vapaakirkko. Kun testissä tarkoitetaan yksittäistä seurakuntaa, käytetään nimitystä Vapaaseurakunta.

Vapaakirkkoon kuuluu noin 14 000 suomalaista. Kotimaassa on noin 150 työntekijää ja lisäksi Vapaakirkolla on useita kymmeniä lähetystyöntekijöitä. Koko Vapaakirkon toiminta rahoitetaan vapaaehtoisilla lahjoituksilla, kirkkokunnan omalla pienimuotoisella liiketoiminnalla, omaisuudella ja vuokrilla. Vain lähetystyöhön ja nuorisotyöhön kirkkokunta saa pienen apurahan valtiolta. Sen osuus kokonaisuudesta on kuitenkin vähäinen. Kirkkokunnan olemassaolo on riippuvainen yksittäisten ihmisten hengellisestä elämästä, Jumalan vaikutus seurakuntaan tavallisten ihmisten kautta on ratkaisevaa. Armolahjojen toimintaa pidetään tärkeänä. (Rintala 2005, 10–15.)

Vapaakirkon tavoite on elää ja toimia kristillisen uskonelämän herättämiseksi ja säilyttämiseksi Raamatun perusteella pitäen yhtä apostolisen tunnustuksen kanssa. Seurakunnat opettavat ja julistavat Jumalan sanaa, edistävät kristittyjen yhteyttä, tekevät lähetystyötä ja palvelevat lähimmäisiä sekä diakonisesti että sielunhoidollisesti. Vapaakirkollinen kaste tapahtuu veteen upottamalla ja edellyttää omakohtaista uskoa. Ehtoollisyhteys on avoin kaikille kristityille, jotka tunnustavat samaan kristillistä uskoa riippumatta seurakunnan jäsenyydestä. (Lahtinen 2001, 64.)

Vapaaseurakuntaan voi kuulua kuka tahansa uudestisyntynyt kristitty, joka haluaa sitoutua Vapaakirkon tunnustukseen (Eronen 2005, 101). Uudestisyntyminen tarkoittaa Vapaakirkon tunnustuksen mukaan sitä, että Jumala hyväksyy ihmisen yhteyteensä ja Jumalan voima tulee ihmisen elämään. Uudestisyntyminen vaikuttaa sekä nykyiseen että tulevaan elämään ajan rajan tuolla puolen. Uudestisyntyminen merkitsee sitä, että ihminen ei enää ole kadotustuomion alainen (Suomen Vapaakirkko. Uudestisyntyminen ja usko.) Ihmisestä tulee näin Juma-

lan valtakunnan perillinen. Seurakuntayhteyden perusta Vapaakirkon tunnustuksen mukaan on sydämen usko Jeesukseen ja tämän tunnustaminen myös suullisesti. Seurakunnan asioista päätetään seurakunnankokouksessa ja seurakuntalaisista valitussa vanhimmistossa. Seurakunnankokous kutsutaan koolle vähintään kahdesti vuodessa, vanhimmistokoostuu useammin. (Eronen 2005, 101).

3 DIAKONIATYÖ

3.1 Diakoniatyön Raamatullisia perusteita

Diakonian käsite liittyy kristilliseen ihmiskuvaan, jonka mukaisesti jokainen ihminen on ainutkertainen, Jumalan kuvaksi luotu. Olemme kaikki Jumalan lapsia, joiden puolesta Jeesus on kuollut. Kristillisestä ihmiskuvasta käsin jokaisen ihmisen kohtaamisessa luotetaan Jumalan mahdollisuuksiin auttaa, olipa tilanne miten hankala tahansa. Diakoniatyö pyrkii tukemaan hyvää ja luomaan toivoa paremmasta. Tähän kristilliseen diakoniatyön näkemykseen sisältyy myös ymmärrys hyvän ja pahan olemassaolosta. Ymmärrämme, että ihmisen olemuksessa on mahdollisuus niin pahaan kuin hyväänkin. Siitä huolimatta mitä ihminen on tehnyt, diakoniatyö perustuu siihen vakaumukseen, että ihminen on aina Jumalan ja ihmisten rakkauden arvoinen. Diakonia on kamppailua ihmisen vapauden ja arvon puolesta. Diakonia pyrkii suojelemaan *”ihmisen herkkää ja haavoittuvaa salaisuutta sekä auttajassa että autettavassa”*. (Henttonen 1997, 11, 31–32.)

Raamatussa nousee esiin useita näkemyksiä, joita voidaan pitää diakoniatyön perusteina. Jeesus julisti Nasaretin synagogassa Luukkaan evankeliumin 4.luvun mukaan näin: *”Herran henki on minun ylläni, sillä Hän on voidellut minut. Hän on lähettänyt minut ilmoittamaan köyhille hyvän sanoman, julistamaan vangituille vapautusta ja sokeille näkönsä saamista, päästämään sorretut vapauteen ja julistamaan Herran riemuvuotta.”* (Luuk.4:18–19, Jes 61:2, Jes 42:7.) Tämän voidaan jopa katsoa olleen Jeesuksen ohjelmanjulistus. Hän tuli palvelemaan ja Hän korosti palvelevan asenteen tärkeyttä. Jeesus halusi ja haluaa auttaa niitä, jotka ovat heikommassa asemassa kuin muut. (Hissa 1994, 18–19.)

Jeesus opetti palvelemisen tärkeydestä kertomalla laupiaasta samarialaisesta, joka auttoi avun tarpeessa olevaa henkilöä, vaikka muut eivät auttaneet. (Matt. 25:31–46). Tämän opetuksen voidaan katsoa olevan lähetyskäskyyn verrattava kehoitus tehdä samoin kuin tarinan laupias samarialainen teki. Jeesus myös sa-

maistaa itsensä Matteuksen evankeliumin 25. luvussa kärsiviin, janoisiin, nälkäisiin, kodittomiin, vankeihin ja alastomiin – Hän haastaa lukijan näkemään vähäiset kanssaihmiset ja palvelemaan heitä kuten Jeesusta. (Hissa 1994, 20.)

Jeesus on itse myös diakonian esikuva. Jeesus toi lohdutusta ja apua moniin kärsimykseen ihmisten elämässä. Hänen aikanaankin ihmisillä oli monenlaista avun tarvetta, oli sairauksia, vammaisuutta ja monenlaista vajausta – Jeesus auttoi heitä kaikkia. Matteuksen evankeliumin 15. luku kertoo, kuinka Jeesus nousi vuorelle ja Hänen luokseen tuli mm. mykkiä, rampoja ja sokeita ja Hän paransi heidät kaikki. Kun Jeesus pesee opetuslasten jalkoja (Joh.13), Hän mainitsee sen olevan erityinen esimerkki palvelemisesta. Hän halusi teoillaan osoittaa, ettei pidä karttaa alimpiakaan palvelutehtäviä. Hän palveli kaikkia muita sekä elämälään että kuolemallaan. (Hissa 1994, 18–23.)

3.2 ViaDia – Diakoniatyö Suomen Vapaakirkossa

Vapaakirkko on uudistanut diakoniatyötään voimakkaasti reilun kymmenen viime vuoden aikana. Varsinaista tutkimuksellista tietoa Vapaakirkon diakoniatyöstä on tehty melko vähän. Vapaakirkoissa ei ole perinteisesti ollut palkattuja diakoniatyöntekijöitä koska seurakunnat ovat olleet pieniä ja diakoniatyön on ajateltu tapahtuvan seurakuntaelämän puitteissa. (Leväniemi 2007, 6.)

ViaDia on valtakunnallinen diakoniatyön kattojärjestö kymmenille yhdistyksille, jotka tekevät diakoniatyötä. ViaDian toiminta on Suomen Vapaakirkon arvoihin perustuvaa toimintaa. Sanotaankin, että ViaDia toimii Vapaakirkon ”kainalossa”. Visiona on palvella sekä Jumalaa että ihmisiä. ViaDia ry on olemassa paikallisia yhdistyksiä ja toimijoita varten. Toiminnan tavoitteena on synnyttää innostusta diakoniatyöhön joka puolella Suomea. ViaDia ry:n alkujuuret juontavat Kristillinen raittiusliitto -yhdistykseen, joka on perustettu jo vuonna 1936. Vuonna 2007 Kristillisen raittiusliiton nimi vaihtui ViaDia ry:ksi. (ViaDia ry. Yleistä ViaDiasta.)

ViaDia tarkoittaa suomeksi ”diakonian kautta”. ViaDia-yhdistyksen ensimmäinen jäsen oli Suomen Vapaakirkko, ensimmäisenä toimintavuotena järjestöön liittyi myös 50 eri paikallisseurakuntaa ja 8 yhdistystä.

ViaDian kannatusjäseneksi voi liittyä yksityinen henkilö tai yritys. Kannatusjäsenmaksu oli vuonna 2018 50€, opiskelijat, työttömät ja eläkeläiset pääsivät jäseneksi alennetulla hinnalla: 25€. (ViaDia ry. Kannatusjäsen.)

3.3 ViaDian toimialat

ViaDian monet paikallisyhdistykset tekevät aktiivisesti ruoka-aputyötä. Se tarkoittaa ruuan jakamista ilmaiseksi niille, jotka sitä tarvitsevat. Ruoka-apua tarjoillaan jakamalla ruokatarvikkeita, kauppojen lahjoittamaa ylijäämäruokaa tai lämpimiä aterioita. ViaDia haluaa olla jakamassa apua myös ruuan muodossa. Usein ruuanjakotilaisuuksissa on myös tarjolla hengen ravintoa ja mahdollisuus keskusteluun. Sekä ViaDia ry, että Suomen Vapaakirkko ovat kumppanuusorganisaatioita EU:n vähävaraisten avun toimenpideohjelmassa. Nykyinen toimenpideohjelma on voimassa vuoteen 2020 asti. Ohjelman toteutumisen mahdollistavat Suomessa useat seurakunnat, vapaaehtoistyöntekijät ja kansalaisjärjestöt. (ViaDia ry. Työalat. Ruoka-aputyö.)

Vapaakirkossa on tehty kristillistä vankilälähetystyötä koko Vapaakirkollisen historian ajan. Eri paikkakunnilla työn laajuus on vuosikymmenien aikana vaihdellut. Vapaakirkko järjestää säännöllisesti koulutusta vapaaehtoistyöhön haluaville. Ydinajatuksena on viedä sanomaa Jumalan armosta vankiloihin. Vankila- ja kriminaalityö pyrkii tukemaan vankien elämää niin, että yhteiskuntaan sopeutuminen ja rikollisuudesta irtautuminen olisi mahdollista. (ViaDia. Työalat. Vankilatyö.)

ViaDia tekee työtä myös vanhusten parissa. Lähtökohtana on oikeaan aikaan kohdistettu tukeminen ja auttaminen. Ajatuksena on toimia rinnallakulkijana ja toimia evankeliumin asialla. ViaDian vanhustyö pyrkii kohtaamaan vanhukset läsnäolon kautta – ei pelkästään suoritusten. Tarkoitus on kohdata jokainen vanhus

yksilöllisesti, jotta voi todella tukea heidän elämäänsä. ViaDian vanhustyö pyrkii ylläpitämään elämän tarkoituksellisuuden kokemista ja merkityksellisyyttä jokaisen avun piirissä olevan vanhuksen kohdalla. (ViaDia ry. Työ-alat. Vanhustyö.)

Lähiötalotoiminta tarjoaa kaikille avoimen kohtaamispaikan. Tavoitteena lähiötalotoiminnassa on tukea lähialueen asukkaiden hyvinvointia, osallisuutta ja ennaltaehkäistä syrjäytymistä. Lähiötalot tarjoavat kerho- ja pienryhmätoimintaa, asiantuntijavierailuja, lasten vaatteiden välitystä ja ruuanjakoa. Tärkeäksi tavoitteeksi on myös otettu vanhemmuuden sekä lasten kasvun ja kehityksen tukeminen ja maahanmuuttajaperheiden kotouttamisen edistäminen. (Jelli. Tukea ja toimintaa ihmisille. ViaDia-keskus – avoin kohtaamispaikka.) Tällä hetkellä ViaDian lähiötaloja toimii mm. Joensuussa ja Jyväskylässä. Tampereen lähiötalo toimii nykyisin Tampereen Vapaakirkkoseurakunnan alaisuudessa.

4 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN

4.1 Opinnäytetyön tarkoitus ja tavoitteet

Tämän opinnäytetyön tavoite on kirjallisuuskatsauksen avulla selvittää millaista ViaDian lähiötalotoiminta on. Lähiötalotoiminta on ollut esillä myös omassa seurakunnassani ja itse näkisin siinä paljon potentiaalia lähiöiden viihtyvyyden ja hyvinvoinnin lisäämiseksi. Lisäksi seurakuntani on sitoutunut ViaDia –järjestöön, joten kiinnostus ViaDiaan syntyi oman seurakuntayhteyden kautta.

Tutkimus voi olla luonteeltaan joko ennustava, kartoittava, selittävä tai kuvaileva. Tutkimuksen tarkoitus ohjaa tutkimuksen strategisia valintoja ja näin myös vaikuttaa tutkimuskysymysten muodostumiseen. (Hirsijärvi, Remes & Sajavaara 2009, 137–138.) Kirjallisuuskatsauksen tärkein tehtävä on vastata tutkimuksen tarkoitukseen, joita valitut tutkimuskysymykset kuvaavat. Tutkimuskysymyksiä voidaan lisäksi tarkentaa vielä sisäänotto- ja poissulkukriteereissä. (Kangasniemi & Pölkki 2015, 84–85.)

4.2 Tutkimuskysymykset

Tutkimuskysymykset vaikuttavat aineiston valintaan ja ne voivat osaltaan vaikuttaa myös tutkimuksessa käytettyihin menetelmiin. Valitun ja käytettävissä olevan aineiston määrä ja laatu vaikuttaa myös sen käsittelymenetelmiin. Merkittävä kysymys aineistoa käsiteltäessä on myös se, minkälaista tietoa halutaan tuoda esiin. Tilastollisen tuloksen tuottaminen on mielekkäämpää tehdä eri menetelmällä kuin vaikkapa tiedon analyysi. (Kangasniemi & Pölkki 2015, 84–85.)

Tutkimuskysymykset tässä työssä ovat:

1. Miten ViaDian lähiötalotoimintaa on tutkittu ja minkälaisia tutkimuksia on julkaistu?
2. Miten ViaDian lähiötalotoiminta tukee lasten ja vanhempien hyvinvointia tehtyjen tutkimusten mukaan?
3. Miten ViaDian lähiötalotoimintaa toimintaa voitaisiin kehittää?

4.3 Kuvaileva kirjallisuuskatsaus

Kirjallisuuskatsaus on menetelmä, jonka avulla voidaan hahmotella opinnäytetyön aihetta kokonaisuutena. Kirjallisuuskatsauksen avulla on mahdollista saada tietoa siitä, kuinka paljon tutkimustietoa juuri kyseessä olevasta aiheesta on saatavilla, minkälaisesta näkökulmasta aihetta on tutkittu ja minkälaisia menetelmiä on tutkimuksissa käytetty. Opinnäytetöissä tulee olla aina teoreettinen viitekehys, jonka puitteissa opinnäytetyön keskeiset käsitteet tulee määritellä. Jos teoreettinen viitekehys on kirjallisuuskatsaus, työssä kuvataan, kuinka tekeillä oleva työ liittyy jo olemassa oleviin, aiheesta aiemmin tehtyihin tutkimuksiin. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2015, 121.)

Kirjallisuuskatsauksia voidaan jaotella kolmeen eri ryhmään: kuvaileva ja systemaattinen kirjallisuuskatsaus tai meta-analyysi. Yleisimmin käytetty kirjallisuuskatsauksen tyyppi on kuvaileva kirjallisuuskatsaus, jonka avulla luodaan yleiskatsaus tutkittavaan aiheeseen. Tiukkoja ja tarkkoja sääntöjä siinä ei ole. Kuvailevaan kirjallisuuskatsaukseen käytetyt aineistot ovat yleensä laajoja ja metodiset säännöt eivät orjuuta tekijää. Kuvailevaa kirjallisuuskatsausta nimitetään myös traditionaaliseksi kirjallisuuskatsaukseksi. Sitä voi käyttää myös itsenäisenä metodina tai se voi tuoda lisävalaistusta systemaattiseen kirjallisuuskatsaukseen. (Salminen 2011, 6.)

Tässä opinnäytetyössä olen tutkimusmenetelmäksi valinnut kuvailevan kirjallisuuskatsauksen, koska tarkoituksena on kuvailla aiemmin tehtyjä tutkimuksia ja tuoda esiin tehtyjen tutkimusten tuloksia.

Tiedonhakuprosessissa sain apua Diakin informaattikolta. Hän opasti tietokantojen käytössä ja antoi hyödyllisiä vinkkejä hakutermeistä ja niiden rajaamisesta. Tiedonhaussa käytin tietokantoja Theseus, Melinda, Arto ja Google Scholar.

Tämän kirjallisuuskatsauksen sisäänottokriteereiden mukaan tutkimuksen kohteena oli ViaDian lähiötalotoiminta ja siellä erityisesti lasten ja perheiden hyvinvointia lisäävä toiminta. Tutkimusten piti olla julkaistu aikavälillä 2007–2018. Aineistoon valitsin suomenkielisiä, maksuttomia tutkimuksia. Gradu ja aiheen tiimoilta ei löytynyt, mutta ammattikorkeakoulujen opinnäytetöitä löytyi runsaasti (20). Aineiston piti siis käsitellä perheitä tai lapsia ja yhdistävänä tekijänä tuli olla lähiötalotoiminta.

Poissulkukriteereinä olivat ennen vuotta 2007 julkaistut tutkimukset ja maksulliset aineistot. Poissulkukriteereinä toimivat myös ViaDian toiminnasta kertova aineisto, joka koskee muuta kuin Lähiötalotoimintaa. Samoin suljin pois ne aineistot, jotka käsitelivät lähiötalotoimintaa, mutta eivät liittyneet lapsien tai perheiden hyvinvointiin. Jos aineisto ei käsitellyt millään tavalla lasten tai perheiden hyvinvointia, tutkimus jätettiin pois aineistosta. Mukaan ei myöskään otettu fyysisiin sairauksiin ja niiden hoitoon keskittyviä tutkimuksia. Jos muissa tietokannoissa oli samoja hakutuloksia, päällekkäisyydet luonnollisesti jätettiin pois.

TAULUKKO 1. Sisään- ja poissulkukriteerit

Sisäänottokriteerit	Poissulkukriteerit
ViaDian lähiötalotoimintaa käsitteleviä tutkimuksia	ViaDian muut kuin lähiötalotoimintaa käsittelevät tutkimukset
Näkökulmana perheiden ja lapsien hyvinvoinnin edistäminen	Tutkimus, joka ei kohdistu perheisiin tai lapsiin
Henkiseen hyvinvointiin liittyvät tutkimukset	Fyysiseen terveyteen ja liittyvät tutkimuskohteet
Julkaistu aikavälillä 2007–2018	Päällekkäisyydet hakutuloksissa

Theseus löytää hakusanoilla ViaDia 76 tulosta ja hakusanoilla ViaDia AND lähiötalo 21 tulosta. Arto-tietokanta löytää hakusanalla ViaDia 4 viitettä. Osittain haut tuottivat samoja tuloksia, esimerkiksi Arto ja Melinda -tietokannat löysivät samat artikkelit. Melindan artikkeleihin tutustuttuani hylkäsin ne, koska mikään niistä ei vastannut tutkimuskysymyksiini. Google Scholar löytää hakusanalla ViaDia 876 tulosta. ViaDia + lähiötalo tuottaa 29 tulosta. Näistä hyväksyttävät ovat samoja, joita Theseuksesta hyväksyin mukaan seuraavaan vaiheeseen. Näin Theseusesta tulee pääasiallinen tutkimusten lähde.

Otsikon ja abstraktin perusteella valituista poissuljin myös selkeästi fyysiseen hyvinvointiin ja terveyteen liittyvät tutkimukset ja keskityin henkiseen hyvinvointiin liittyviin tutkimuksiin. Tällöin jäi jäljelle 6 tutkimusta.

Otsikon ja abstraktin perusteella valitut: 6.

Koko tekstin perusteella valitut, lopulliseen tarkasteluun otetut tekstit: 6.

TAULUKKO 2. Hakusanat ja tulokset tietokannoittain

Tietokanta	hakusanat	tulokset	otsikon perusteella valitut	tiivistelmän perusteella hyväksytyt	kokotekstin perusteella hyväksytyt
Theseus	ViaDia OR lähiötalo OR lähiö	449			
Theseus	ViaDia	76			
Theseus	ViaDia AND lähiötalo	21	14	6	6
Arto	ViaDia	4	1		
Melinda	ViaDia	4	1		
Google Scholar	ViaDia	876			
Google Scholar	ViaDia + lähiötalo	29			

4.4 Aineiston analyysi ja tulokset

Theseuksesta löytyi melko paljon (21) ViaDian lähiötaloihin liittyviä tutkimuksia. Otin tähän tutkimukseen mukaan niistä kuusi, koska ne käsittelivät tutkimuskysymysteni aiheita. ViaDian lähiötalotoimintaa käsittelevät opinnäytetyöt oli kaikki tehty Joensuun lähiötalotoiminnasta. Näin tutkimukseni kohteeksi valikoitui Joensuun lähiötalotoimintaa käsittelevät opinnäytetyöt.

TAULUKKO 3. Yhteenvedo kirjallisuuskatsaukseen valikoituneista tutkimuksista

Tekijät, vuosi	Tutkimuksen tarkoitus	tutkimusasetelma ja aineistonkeruumenetelmä	keskeiset tulokset
Holappa Susanna, 2014. Humanistinen ammattikorkeakoulu, opinnäytetyö.	Selvittää lähiötalon lähellä asuvien henkilöiden ja toimintaan osallistuvien mielipiteitä ja kerätä kehittämisideoita. Kiinnostuksen kohteena olivat myös potentiaaliset kävijät, jotka eivät vielä osallistu lähiötalotoimintaan.	Tutkimusmenetelmä oli kvantitatiivinen eli määrällinen tutkimus. Kysely toimitettiin 110 asukkaalle, jotka asuvat lähiötalon lähellä. Lisäksi oli mahdollisuus vastata netissä.	Lähiötalo tuo monelle aikuiselle hetken omaa aikaa ja mahdollisuuden kohdata ihmisiä. Lapset saavat lähiötalossa uusia ystäviä ja seuraa. Myös koululaiset hyötyvät lähiötalosta, jos vaikka vanhemmat ovat töissä koko illan, lähiötalo voi tarjota ajanvietettä ja huolenpitoa. Myös konkreettinen vaate- ja ruoka-apu koettiin tarpeelliseksi. Maahanmuuttajia ei tavoiteta, vaikka tavoite oli myös heitä lähiötalotoiminnalla palvella.
Savolainen Angelina & Rotinen Henna, 2012. Humanistinen ammattikorkeakoulu, opinnäytetyö.	Selvittää minkälaisia tarpeita alueen yhteisössä on ja miten lähiötalo voi vastata niihin.	Tutkimusmenetelminä käytettiin sekä kvantitatiivista että kvalitatiivista otetta. Aineisto lähetettiin 110 asukkaalle, vastauksia tuli 20. Lisäksi oli 3 teema-haastattelua.	Lähiötalon toivotaan olevan kohtaamispaikka ja tarjoavan vertaistukea lapsiperheille. Lähiötalon uskotaan vastaavan moniin tarpeisiin, joita kohderyhmällä on, kuten yhteisöllisyyden tarpeet.
Pölönen Noora & Malinen Anne, 2017. Karelia-ammattikorkeakoulu, opinnäytetyö.	Edistää ensimmäistä lastaan odottavien äitien hyvinvointia	Opinnäytetyö oli toiminnallisen opinnäytetyön toteuttaminen. Järjestivät teemaillan lähiötalolla.	Tämänkaltaisille kokoontumisille on tarvetta. Osallistujilla oli kova tarve puhua. Heidän keskuudessaan tapahtui myös verkostoitumista. Aihe oli osallistujille mielenkiintoinen ja toi paljon uutta asiaa.
Puhakka-Vartiainen Tiina, 2016. Karelia-ammattikorkeakoulu, opinnäytetyö.	Ehkäistä äitien kokemaa yksinäisyyttä ja syrjäytymistä sekä mahdollistaa äideille	Toiminnallinen opinnäytetyöryhmä koostui 8 kertaa.	Ryhmään osallistuminen antoi ryhmäläisille hyvää mieltä ja hetken omaa aikaa. Oman tilanteen jakaminen muiden kanssa auttoi osallistujia jakamaan paremmin ja lisäsi heidän hyvinvointiaan.

	uusien sosiaalisten suhteiden syntymistä.		
Nevalainen Anni & Hassinen Marika, 2013. Karelia-ammattikorkeakoulu, opinnäytetyö.	Välittää tietoa äitiyden roolista ja äitiyden herättämisestä tunteista	Toiminnallinen opinnäytetyö -teemaillan järjestäminen, osallistujia yhdeksän.	Teemailta oli osallistujien mielestä tarpeellinen, he saivat keskustella itselleen tärkeistä asioista. Esitys oli tarpeellinen ja osallistujille ajankohtainen.
Koistinen Sanna & Riikonen Niina, 2015. Karelia-ammattikorkeakoulu, opinnäytetyö.	Selvittää vertaisryhmätoiminnan vaikutusta maahanmuuttajaäitien hyvinvointiin	Vertaisryhmätoiminta (5 tapaamista) ja kirjallinen materiaali ongelmatilanteita varten.	Osallistujat kokivat saaneensa apua ja neuvoja terveysasioihin ja heidän mielestään ryhmä oli myös kiva harrastus.

Tutkituista opinnäytetöistä kolme oli puhtaasti toiminnallisia töitä, yhdessä vertaisryhmätoiminta yhdistyi kirjallisen materiaalin tuottamiseen. Yksi töistä oli tehty kvantitatiivisella menetelmällä ja yhdessä yhdistyi kvantitatiivinen ja kvalitatiivinen menetelmä. Kvantitatiivisella menetelmällä tuotettu työ, jossa kysyttiin lähiötaloa lähellä asuvien henkilöiden mielipiteitä jo toteutuneesta lähiötalotoiminnasta ja kehittämideoita siihen toi ilmi, että lähiötalo tuo monelle työelämästä poissa olevalle mahdollisuuden kohdata toisia aikuisia ja se koettiin tärkeänä. (Holappa 2016.) Myös koululaisten koettiin hyötyvän monin tavoin lähiötalosta. Moni lapsi olisi jäänyt iltapäivisin yksin kotiin, jos lähiötalotoimintaa ei olisi. Samansuuntaisia vastauksia oli tullut esiin jo aiemmin toteutetussa opinnäytetyössä, (Savolainen & Rotinen 2012) jossa lähetettiin kysely lähiasukkaille ja lisäksi järjestettiin kolme teemahaastattelua. Myös heidän työstään käy ilmi, että lähiötalon halutaan olevan kohtaamispaikka. Myös lapsiperheiden vertaistukea pidettiin tärkeänä. (Savolainen & Rotinen 2012)

Kysyttäessä toiveita lähiötalon toiminnalle tuli selvästi esiin myös se, että vastaajat kokevat konkreettisen ruoka- ja vaateavun hyvin tarpeelliseksi (Holappa 2016). Myös kaikenlainen psykososiaalinen tuki, kuten neuvontatilanteet maahanmuuttajaäideille (Koistinen & Riikonen 2015) ja erilaiset keskusteluryhmät (Puhakka-Vartiainen 2016) (Koistinen & Riikonen 2015) (Pölönen & Malinen 2017) koettiin lähiötaloissa hyödyllisiksi. Vertaistuki samassa elämänvaiheessa

elävien kanssa koettiin tarpeelliseksi ja se lisäsi koettua hyvinvointia. (Savolainen & Rotinen 2012). Monissa tutkimuksissa tuli esiin yhteisöllisyyden tarve. Ihmisillä on tarve kuulua suurempaan joukkoon ja kokea sosiaalisia suhteita.

Neljä kuudesta tutkitusta opinnäytetyöstä sisälsi toiminnallisen osion. Kahdessa niistä oli järjestetty yksi teemailta, joista toinen oli kohdistettu ensimmäistä lastaan odottaville äideille ja toinen äideille yleensä, painottuen äitiyden herättämistä tunteista puhumiseen. Kumpikin teemailta oli onnistunut ja tarpeellinen osallistujilleen.

Yhdessä opinnäytetyössä tutkittiin vertaisryhmätoiminnan vaikutuksia maahanmuuttajaäideille (Koistinen & Riikonen 2015). Tämä ryhmä kokoontui viisi kertaa. Puhakka-Vartiaisen ryhmä kokoontui peräti kahdeksan kertaa. Tämän ryhmän tarkoituksena oli ehkäistä äitien kokemaa yksinäisyyttä. Maahanmuuttajaäideille tarkoitetun ryhmän yksi haaste oli kieliongelmissa. Yleisesti ottaen ihmiset olivat antaneet kattavasti hyvää palautetta heille järjestetyistä ryhmistä.

ViaDian lähiötalotoiminta pyrkii ottamaan huomioon lähiasukkaiden tarpeet ja kuuntelemaan heidän toiveitaan. Tästä kertoo osaltaan tilattu tutkimus (Holappa 2014), jonka tarkoituksena oli selvittää lähiötalojen lähellä asuvien ja toimintaan osallistuvien henkilöiden mielipiteitä ja kerätä kehittämisideoita toiminnan laadun parantamiseksi toiveiden mukaan. Tutkimuksen kiinnostuksen kohteena olivat myös ne henkilöt, jotka eivät vielä käy lähiötalolla, mutta asuvat lähialueella. Lähellä olevien ihmisten mielipiteen kysyminen voi osaltaan lisätä hyvinvoinnin tunnetta, koska näin ihminen tulee omalta osaltaan kuulluksi ja nähdyksi oman hyvinvointinsa asiantuntijana.

Eräs merkillepantava piirre opinnäytetöiden tarkastelussa nousee esiin, kun miettii ryhmien kontekstia ViaDian piirissä. ViaDia on kristilliseen maailmankuvaan perustuva järjestö, jolla on kiinteät kytkökset Suomen Vapaakirkkoon, eli Vapaakirkko on selkeästi ViaDian taustaorganisaatio. Silti kaikki kuusi tutkittua opinnäytetyötä keskittyvät täysin sosiaaliseen työhön, eikä työskentelyvälineenä käytetä millään tavalla mitään hengellisyyteen viittaavaa toimintaa.

ViaDian lähiötalotoiminnassa kyetään tavoittamaan lähialueiden asukkaita monipuolisesti. Lasten hyvinvointia tuetaan järjestämällä kerhoja ja iltapäivätoimintaa. Lapset myös löytävät ikäistään seuraa lähiötalotoiminnan piiristä.

Lähiötalotoiminta koettiin tutkimuksissa hyvin tärkeäksi ja vaikuttavaksi työksi. Tutkimuksista käy ilmi, että Lähiötalolla on suuri vaikutus ihmisten jaksamiseen ja vireystilaan. Lähiötalon toiminta on laajentanut henkilöiden ystäväpiiriä ja he ovat kokeneet saaneensa tukea Lähiötalosta omaan arkeensa. Moni koki myös saaneensa Lähiötalosta sisältöä omaan elämäänsä. Lähiötalotoiminnasta koettiin tulevan todellista apua lasten ja nuorten arkeen. Moni aikuinen koki lähiötalotoiminnan olevan hyvä paikka viettää aikaa ja kohdata toisia ihmisiä. Ihmisillä on todellisia tarpeita, joihin lähiötalotoiminnalla voidaan tuoda tutkimusten mukaan helpotusta. Näitä on mm. vaate- ja ruoka-avun tarjoaminen, sekä tärkeänä myös ihmisten sosiaaliset tarpeet ja yhteenkuuluvuuden tunteen kasvu. (Holappa 2014, 28–31.)

Lähiötalotoimintaan kohdistuvia toiveita tutkittaessa kävi ilmi, että työelämän ulkopuolella elävät ihmiset – kuten kotiäidit, työttömät ja eläkeläiset – kaipaavat lähiötalolta sitä, että saisivat kohdata toisia ihmisiä vaikkapa tee- tai kahvitarjoilun myötä. Myös lasten leikkipaikkaa toivottiin. Lapsille toivottiin myös järjestettävän mm. askarteluun painottuvia kerhoja. EU-ruoka-avun järjestäminen koettiin tärkeäksi. Tutkimuksista kävi myös ilmi se, että vastaajat kokivat oman taloudellisen tilanteensa olevan nyt melko hyvä, mutta olivat epävarmoja tulevista vuosista. (Savolainen & Rotinen 2012, 30–31.)

Lähiötalotoiminnan yhteydessä järjestetyssä odottavien äitien teemaillassa äideillä oli kova tarve puhua. He puhuivat tunteista ja saivat kokea vertaissuhteita toistensa kanssa. Teemaillan tarkoituksena olikin kohentaa ensimmäistä lastaan odottavien äitien hyvinvointia, joten tämä vaikutti onnistuneen hyvin. Heidän keskuudessaan tapahtui myös verkostoitumista. (Malinen & Pölönen 2017.)

Tiina Puhakka-Vartiainen (2016) teki toiminnallisen opinnäytetyön, jonka tiimoilta hänen johtamansa ryhmä kokoontui kahdeksan kertaa. Jokaisessa ryhmäkerrassa oli oma teemansa, kuten voimavarat ja hyvinvointi tai arjen haasteeksi koettut asiat. Hän halusi koota ryhmän, joka voisi osaltaan ehkäistä äitien kokemaa yksinäisyyttä ja syrjäytymistä. Hän panosti runsaasti ryhmän tutustumiseen ja keskinäisen tunnelman luomiseen ja näin hän onnistui luomaan ryhmään turvallisen ja luottavaisen tunnelman, joten ihmiset puhuivat henkilökohtaisiakin asioita ryhmässä. Hän koki ryhmän olevan hyvin tarpeellinen ja hyödyllinen niille äideille, jotka siinä kävivät. (Puhakka-Vartiainen 2016, 19, 22–24, 28, 33.)

Anni Nevalainen ja Marika Hassinen (2013) järjestivät teemaillan Joensuun Lähiötalolla, jonka aihe oli keskustella äitiydestä ja äitiyden herättämistä tunteista. He valmistelivat tilan huolellisesti, jotta tunnelma olisi oikeanlainen eli mahdollisimman miellyttävä ja tunnelmallinen. He kertoivat äitiydestä ja sen jälkeen alkoivat herätellä keskustelua pienillä kysymyksillä. Aluksi keskustelu oli pienimuotoista, mutta lopulta keskustelu lähti hyvin käyntiin. Teemailta herätti lopulta vilkastakin keskustelua yhdeksässä paikalle saapuneessa äidissä. Illan tunnelma oli järjestetty miellyttäväksi ja rennoksi. Illan tapahtuma koettiin tarpeelliseksi ja ajankohtaiseksi osallistujille. (Hassinen & Nevalainen 2013, 30–34.)

Sanna Koistisen ja Niina Riikosen (2015) toiminnallisessa opinnäytetyössä haluttiin tutkia, olisiko vertaisryhmätoiminnalla positiivisia vaikutuksia maahanmuuttajaäideille. Heidän järjestämänsä ryhmä oli terveysasioihin painottunut ja odotuksena oli, että se vaikuttaisi myönteisesti maahanmuuttajaäitien henkiseen hyvinvointiin. Kokoontumiskertoja heillä oli yhteensä viisi. Ryhmätoiminnan järjestämisen ongelmana olivat kielen ymmärtämisen vaikeudet, osa ryhmästä ei pystynyt seuraamaan opetusta. Ryhmään osallistuneet pitivät ryhmää mukavana ”harrastuksena”. Monet äidit kokivat ryhmään osallistumisen myös hyvin hyödyllisenä. (Koistinen & Riikonen 2015, 40, 44–45.)

4.5 Eettinen pohdinta

Kaikki tutkimukset pyrkivät virheettömyyteen, mutta silti tutkimusten luotettavuus vaihtelee. Tästä syystä kaikissa tutkimuksissa pyritään arvioimaan kyseisen tutkimuksen luotettavuutta ja pätevyyttä. Eräs tutkimustapa on tarkastella tutkimuksen reliaaabeliutta. Tällöin puhutaan tutkimuksen toistettavuudesta. Toinen tutkimuksen arviointiin seikka on pätevyys eli validius. Tällöin tarkastellaan tutkiko tutkimus juuri sitä, jota oli tarkoitus. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 231.)

Kuvaileva kirjallisuuskatsaus pyrkii tarkastelemaan valittua aihetta tai ilmiötä saatavissa olevan aineiston perusteella. Näin olen pyrkinyt tekemään sen tiedon ja taidon avulla, jota olen onnistunut saamaan. Yksin toteutetussa opinnäytetyössä on kuitenkin olemassa vaara, että tarkastelu on yksipuolista tai sokeutuu omalle kirjoittamiselleen ja tekemiselleen. Kuitenkin tutkimus on aina kuin kristallinpalan katselemista. Se mitä nähdään, riippuu omasta tavasta tarkastella kyseistä asiaa. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009,233). Oma näkökulmani Vapaakirkon jäsenenä saattaa myös hankaloittaa asioiden objektiivista tarkastelua.

5 POHDINTA

Yhteiskunta ympärillämme muuttuu koko ajan. Seurakuntien suuri haaste on, kuinka uudistumme vastaamaan ympäröivän yhteiskunnan haasteisiin menettämättä sitä, mikä on seurakunnalle keskeisintä. Raamattu kehottaa uudistumaan ilman, että mukautuu liiaksi ympäröiviin toiveisiin.

”Älkää mukautuko tämän maailman menoon, vaan muuttukaa, uudistukaa mieltänne, niin että osaatte arvioida, mikä on Jumalan tahto, mikä on hyvää, hänen mielensä mukaista ja täydellistä.” (Room. 12:2)

Suomen Vapaakirkko on ollut hyvin julistava ja lähetystyöhön painottuva seurakunta viime vuosikymmenien ajan. Toki diakoniatyö on kuulunut luonnollisena osana seurakuntien työhön, mutta siihen ei ole palkattu henkilöä ennen vuotta 2007. Diakoniasihteerin viran perustamisen ja toisaalta ViaDia ry:n myötä diakoniatyö on kasvanut räjähdysmäisesti Suomen Vapaakirkossa. ViaDian toimialoja on jo lukuisia ja arveluni mukaan työ tulee edelleen laajentumaan tulevina vuosina. Onko tämä haaste vai mahdollisuus julistavalle työlle? Pysyykö evankeliumin julistaminen ja sielujen voittaminen edelleen tärkeänä vai aletaanko keskittyä enemmän ihmisten elämänolojen parantamiseen?

Joensuun lähiötalotoiminnan aktiivisuus opinnäytetöiden tilaajana on huomionarvoista ja esimerkillistä. Opinnäytetyöt kuvaavat hienosti monipuolisia toimintamuotoja, joita lähiötalossa on järjestetty. Tuloksista kuvastuu toiminnan mielekkyys ja onnistuneisuus – ihmiset kaipaavat aktiviteetteja kotikulmilleen. Jatkotutkimusaiheeksi nostaisin sen, miten hengellinen toiminta voisi lisätä lähiöissä asuvien ihmisten kokonaisvaltaista hyvinvointia.

LÄHTEET

- Eronen, M. (2005). *Yhdessä. Vapaakirkko tänään*. Hämeenlinna: Päivä.
- Henttonen, K. (1997). *Voiko sen tehdä toisinkin? Diakoniatieteen lähtökohdat ja valinnat*. Lahden ammattikorkeakoulun julkaisusarja C. 1997:1. Lahti: Lahden kaupungin painatuskeskus.
- Hissa, P. I. (1994). *Diakonian tiennäyttäjää*. Helsinki: Yliopistopaino.
- Hirsjärvi S., Remes P., Sajavaara P. (2009). *Tutki ja kirjoita*. Helsinki: Tammi.
- Holappa, S. (2014). *Lähiötalotoiminnan arviointi asiakkaiden ja lähiasukkaiden näkökulmasta*. Opinnäytetyö. Humanistinen ammattikorkeakoulu.
- Hämelin E., Rautamäki V. (2001). *Tienraivaajat – Vapaakirkon naiset ilosanoman viejinä*. Jyväskylä: Gummerus kirjapaino Oy.
- Jelli. Tukea ja toimintaa ihmisille. ViaDia-keskus – avoin kohtaamispaikka. Saatavilla 9.5.2019 <https://www.jelli.fi/toimija/viadia-keskus/>
- Kangasniemi M. & Pölkki T. (2015) Aineiston käsittely: Kirjallisuuskatsauksen ydin. Teoksessa M.Stolt & A.Axelin & R.Suhonen (toim.) *Kirjallisuuskatsaus hoitotieteessä*, (s.83–96). Turun yliopisto, Hoitotieteen laitoksen julkaisuja, tutkimuksia ja raportteja. Turku: Juvenes–print.
- Koistinen S. & Riikonen N. (2015). *Hyvää mieltä ja terveyttä elämään – Maahanmuuttajaäitien mielenterveyden tukeminen vertaisryhmätöiminnan avulla*. Opinnäytetyö. Joensuu.
- Kuosmanen J. (1979). *Herätyksen historia*. Tikkurila: Ristin voitto –paino.
- Kuusinen J. (2000). *Pakkalan poika pyhällä alttarilla*. Jyväskylä: Päivä Oy, Gummerus Kirjapaino.
- Lahtinen, H. (2001), Teoksessa Antti Hietamäki & Väinö A. Hyvönen (toim.) *Vapaa kristillisyys vuosituhaten vaihteessa*. Suomen Vapaan kristillisyyden neuvosto SVKN ry. Hämeenlinna: Päivä Oy.
- Leväniemi P., (2007). *Muutoksen kynnyksellä*. Opinnäytetyö. Järvenpään Diak.
- Malinen A. ja Pölönen N. (2017). *Äidin tunteet ensimmäisen lapsen odotusaikana – teemailta Lähiötalolla*. Opinnäytetyö. Karelia-ammattikorkeakoulu.
- Metropolia. *Tutkimuskysymysten asettaminen*. Saatavilla 9.5.2019 <https://wiki.metropolia.fi/display/digimedia/Tutkimuskysymysten+asettaminen>

- Nevalainen A. ja Hassinen, M. (2013). *Äitiyden rooli ja tunteet: Teemailta Lähiötalon asiakkaille*. Opinnäytetyö. Karelia–ammattikorkeakoulu.
- Puhakka–Vartiainen T. (2016). *Äitien yksinäisyyden ja syrjäytymisen ehkäiseminen. "Myö yhdessä"–vertaistuki yksinäisille äideille*. Opinnäytetyö. Karelia–ammattikorkeakoulu.
- Raamattu. Suomen evankelis–luterilaisen kirkon kirkolliskokouksen vuonna 1992 käyttöön ottama suomennos. Helsinki: Kirjapaja.
- Rantala, M. (2016). *Sukupuoli ja auktoriteetti – Suomen Vapaakirkon naispastorikysymys 1980–2003*. Pro gradu –tutkielma, Helsingin yliopisto, Teologinen tiedekunta, Kirkkohistorian laitos <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/168229>
- Rintala, O. (2005). Vapaakirkko on vakaa ja elinvoimainen yhteisö. Teoksessa Eronen Maarit (toim.) *Yhdessä. Vapaakirkko tänään*. Hämeenlinna: Päivä.
- Salminen, A. (2011). *Mikä kirjallisuuskatsaus? Johdatus kirjallisuuskatsauksen tyypeihin ja hallintotieteellisiin sovelluksiin*. PDF–dokumentti. http://www.uva.fi/materiaali/pdf/isbn_978-952-476-349-3.pdf. Päivitetty 8.6.2011. Luettu 23.1.2019.
- Savolainen, A. ja Rotinen, H. (2012). *Lähiötalo lapsiperheiden yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia tukemassa: Yhteisön hyvinvoinnin uhat ja toiveet toiminnalle*. Opinnäytetyö. Humanistinen ammattikorkeakoulu.
- ViaDia. Työalat. Ruoka–aputyö. Saatavilla 9.5.2019 <https://www.viadia.fi/ruoka-apatyoy/>
- ViaDia. Työalat. Vankila –ja kriminaalityö. Saatavilla 9.5.2019 <https://www.viadia.fi/vankilatyo/>
- ViaDia ry. Työalat. Vanhustyö. Saatavilla 9.5.2019 <http://www.viadia.fi/vanhustyoy/>
- ViaDia ry. Yleistä ViaDiasta. Saatavilla 7.5.2019 <https://www.viadia.fi/saam-meko-palvella/>

LIITE 1. TAULUKKO 4. Yhteenveto tuloksista

alkuperäisilmaukset	pelkistetyt otsikot	pääotsikot
<p>verkostoitumista hetki omaa aikaa hyvinvoinnin lisääntyminen harrastus mahdollisuus kohdata ihmisiä hyvää mieltä apua lastenhoitoon</p> <hr/>	<p>aikuisten hyvinvoinnin edistäminen</p> <hr/>	<p>aikuisten hyvinvoinnin lisääntyminen</p> <p>lasten hyvinvoinnin lisääntyminen</p>
<p>uusia ystäviä seuraa ajanvietettä lapsille huolenpitoa lapsille</p> <hr/>	<p>lasten hyvinvoinnin edistäminen</p> <hr/>	
<p>vaateapu ruoka-apu apua neuvoja</p> <hr/>	<p>psykososiaalinen apu</p> <hr/>	
<p>toivotaan kohtaamispaikkaa toivotaan yhteisöllisten tarpeiden täyttymistä toivotaan vertaistukea</p> <hr/>	<p>toiveita toiminnan kehittämiseksi</p>	
<p>tarve puhua tarve kokoontua yhteisöllisyyden tarve tarve tulla kuulluksi</p>	<p>sosiaalisia tarpeita</p>	